

Onderwerp

Zienswijze conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Programma Veiligheid
Portefeuillehouder H.M.F. Bruls

Collegebesluit 27 mei 2025
Behandeldatum Raad
Status Openbaar

Samenvatting

De Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna: VRGZ) heeft, zoals gebruikelijk, bij monde van het Algemeen Bestuur ons gevraagd een zienswijze te geven op de Jaarrekening 2024 en de begroting 2026. De adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft geadviseerd akkoord te gaan met beide stukken behoudens enkele aandachtspunten. Wij stellen voor om dit advies over te nemen. De balans van de jaarrekening 2024 is positief en het resultaat zal worden gebruikt voor het opvangen van het door de korting van de BDuR-gelden ontstane tekort in 2026. De bijdrage van de begroting 2026 stijgt van €17.904.515 in 2025 naar €18.738.865 in 2026.

Voorstel

1. Raadsvoorstel 'Zienswijze op conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026', collegebesluit 13 mei 2025, in te trekken en te vervangen door raadsvoorstel 'Zienswijze op conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026. collegebesluit 27 mei 2025.
2. De zienswijze over voorliggende conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen waarin wij het volgende voorstellen:
 - a. In te stemmen met de conceptjaarrekening 2024;
 - b. In te stemmen met het gebruiken van de resultaatbestemming voor het opvangen van het ontstane tekort in 2026;
 - c. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2026;
 - d. In te stemmen met het onttrekken van de reserves á €422.000;
 - e. In te stemmen met de meerjarenraming 2027-2029.
 - f. Twee aandachtspunten mee te geven.
3. De brief aan het Algemeen Bestuur van de GR Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met de zienswijzen vast te stellen.

Aanleiding

De gemeente Nijmegen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). De VRGZ is een organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 14 deelnemende gemeenten.

Op 24 maart 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 verstuurd (zie bijlage 2, 3 en 4). De VRGZ heeft ook een infographic opgesteld (bijlage 5). De raad krijgt de mogelijkheid om voor 16 juni 2025 zijn zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de VRGZ. De zienswijze is één van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke

Regelingen (GR) en is mede gebaseerd op het adviesrapport van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in de Regio Nijmegen. Zij beoordelen de jaarstukken en begroting op de financiële merites en adviseren regiogemeenten hierover (zie bijlage 7). Op 13 mei is door het DB een aanvullende brief gestuurd met een actueel beeld over de BDuR-korting en het voorstel de korting te betalen uit a. het resultaat 2024 en b. te onttrekken uit de algemene reserve (bijlage 9).

Relevante besluitgeschiedenis

Op 7 juni 2023 heeft de raad haar zienswijze gegeven op en ingestemd met de begroting van 2024. Middels de 1e en 2e voortgangsmontor is de raad tussentijds geïnformeerd over de uitvoering van de begroting 2024.

Op 29 januari 2025 heeft de gemeenteraad haar zienswijze gegeven op de Kaderbrief 2026, waarbij extra aandacht werd gevraagd voor:

- De aangekondigde korting van de Rijksoverheid op de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR)
- Het thema weerbare samenleving

Beoogde impact: kaderstelling

De VRGZ levert een belangrijke bijdrage aan de veiligheid van de inwoners in de regio Gelderland-Zuid. De financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn grotendeels bepalend voor het in stand houden van een professionele organisatie die tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten bijdraagt aan een veilige leefomgeving. De raad heeft de mogelijkheid om richting te geven aan de financiële en beleidsmatige kaders door het inbrengen van een zienswijze.

Met het geven van de zienswijze dragen we bij aan de volgende ambities, doelen en activiteiten uit de doelenboom:

Ambitie 3: We zijn een stad waarin de openbare orde en fysieke veiligheid zijn geborgd.

Veiligheidsmaatregelen zijn altijd redelijk, billijk en evenwichtig.

Doel 3: We voorkomen en gaan branden, ongevallen, rampen, crises en sociale en fysieke gevolgen die daarmee samenhangen tegen.

Activiteit: We controleren, werken samen met en leveren een bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met het oog op het voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Argumenten

1.1 Tijdens de gespreksronde op 21 mei jl. heeft het college met de raad gesproken over de conceptzienswijze en deze op verzoek van de raad aangepast.

Conceptjaarrekening 2024

2.1 Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is €224.000,- positief en bestaat uit:

- C&R (programma Crisis- en Rampenbestrijding) €622.000,- positief.
Het resultaat van het programma C&R is conform verwachting zoals gemeld in de tussentijdse rapportage t/m augustus. Uit een analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief (circa € 702.000,-). Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud vastgoed, huisvestingslasten

en energie) en stijging van de kosten voor Arbo en werving (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim). Deze onderwerpen zijn geadresseerd in de begrotingswijziging 2024 en/of de begroting 2025. Het positieve resultaat (€ 622.000,-) is 0,97% van het totaal van de opbrengsten.

- RAV (Regionale Ambulancevoorziening) €398.000,- negatief.
Het resultaat van het programma RAV is minder negatief dan in de tussentijdse rapportage van augustus werd verwacht (- € 398.000). Dit laatste wordt onder andere veroorzaakt door een lagere stijging van de kosten voor bedrijfsvoering dan in de tussentijdse rapportage is geprognosticeerd. Daarnaast is de verrekening voor de samenwerking op het gebied van scholing en de meldkamer met Gelderland-Midden per saldo hoger uitgevallen dan was verwacht.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2024	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€622.000,-	-€398.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€12.000,-	
Gebruiken voor het opvangen van het ontstane tekort in 2026	€610.000,-	
Onttrekken aan reserve aanvaardbare kosten RAV		-€398.000,-
Totaal	€0,-	€0,-

Gebruiken voor opvangen van ontstane tekort in 2026

In de conceptjaarrekening 2024 is voorgesteld het positieve resultaat van € 610.000 toe te voegen aan een bestemde reserve voor noodzakelijke duurzaamheidsmaatregelen aan het vastgoed van de VRGZ. Gezien de ontwikkelingen is op 13 mei jl. via een brief door het DB van de VRGZ voorgesteld het volledige bedrag van € 610.000 aan te wenden ter dekking van het incidentele tekort in 2026. Dit vindt eveneens plaats middels het vormen van een bestemde reserve.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Het programma RAV sluit 2024 af met een negatief resultaat van € 398.000. Voorgesteld wordt om dit tekort ten laste te brengen van de reserve aanvaardbare kosten. Door deze onttrekking daalt het weerstandsvermogen van de RAV naar 7%, wat onder de bestuurlijke norm van 10% ligt.

2.2. *De begroting en jaarrekening zijn passend en zorgvuldig opgebouwd.*

De begroting opgesteld conform de plannen en ambities die zijn opgesteld in het Regionaal Beleidsplan 2024-2027. Naast het feit dat de VRGZ door het jaar heen input vraagt op de beleidsplannen, houden ze ons tevens op de hoogte van eventuele ontwikkelingen en effecten op de resultaten door middel van de Kaderbrief.

Naast deze inhoudelijke totstandkoming is er, zoals elk jaar, advies uitgebracht over de jaarrekening en begroting door een Ambtelijk adviesorgaan met financials, de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: Adviesfunctie). Zij adviseren tevens akkoord te gaan met de jaarrekening en begroting.

Ontwerpbegroting 2026

- 2.3. *Met het opnemen van een risico in de risicoparaagraaf van de begroting vangt de raad financiële risico's in de begroting op.*
De VRGZ beschrijft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in haar conceptjaarrekening en ontwerpbegroting de omvang van de risico's welke de VRGZ loopt. Mogelijk kunnen niet alle risico's door de VRGZ worden opgevangen. Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve, die daalt door de uitname voor het opvangen van de BDuR-korting, dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's de algemene reserve overschrijden. De VRGZ komt met een herziene paragraaf weerstandsvermogen. Afhankelijk daarvan kan bepaald worden welk specifieke bedrag de gemeente Nijmegen opneemt. Dit is naar rato van de deelnemersbijdrage.
- 2.4. *De lasten en baten zijn voor de jaren 2027-2029 grotendeels gelijk gehouden aan 2026.*
Voor posten als de rentebaten, rentelasten en kapitaallasten is dit opvallend aangezien de investeringsplanning wel een flinke stijging in de omvang van totale investeringen laat zien. De VRGZ heeft het positieve resultaat van 2023 van het programma Crisis- en rampenbestrijding toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreserve: 'herziening meerjarenonderhoudsplan'. Deze bestemmingsreserve is in 2028 grotendeels uitgeput, waardoor er in de meerjarenraming in 2028 een extra uitzetting is genomen ter hoogte van € 540.000. Voor 2029 betekent het een verdere uitzetting van € 619.000. Kijkend naar de uitkomst van het onderzoek 'Vastgoed VRGZ' en de hierboven geschetste ontwikkelingen is de inschatting dat de gemeentelijke bijdrage in de meerjarenraming extra zal toenemen. Verder wordt de meerjarenraming ter kennisgeving aangenomen.
- 3.1. *De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.*
De gemeenteraad kan in zijn zienswijze aangeven wat hij van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vindt en deze reactie kan de VRGZ verwerken in haar plannen. De VRGZ benoemt in haar raadsbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen en in de Gemeenschappelijke Regeling staat beschreven dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.

Kanttekeningen

- 2.1. *Er is nog niet inzichtelijk wat de gevolgen zijn van het niet vormen van de bestemming reserve duurzame huisvesting.*
In de zienswijze wordt verzocht de raad hierover te informeren.
- 2.2. *De VRGZ heeft toegezegd de risicoschatting opnieuw te beoordelen waardoor de omvang van de overschrijding, in combinatie met de daling van de algemene reserve, nog onbekend is.*
In de zienswijze wordt verzocht de raad spoedig op de hoogte te brengen van de risicoschatting.
- 3.1. *De zienswijze dient voor 16 juni 2025 kenbaar te worden gemaakt aan het Dagelijks bestuur van de VRGZ.*

3.2 *Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ de input van de raad opvolgt in het vaststellen van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026.*

Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet mee te nemen.

Fatale termijn:

De zienswijze dient voor 16 juni 2025 kenbaar te worden gemaakt aan het Dagelijks bestuur van de VRGZ.

Gesprek met de stad

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft op 24 maart 2025 de gemeenteraad de Jaarstukken 2024 en de ontwerpbegroting 2026 aangeboden. Op 6 mei 2025 is er een Regionale Radenbijeenkomst geweest waarin een toelichting is gegeven op de Planning en Control (P&C) stukken.

Financiën

Conceptjaarrekening 2024

De inbreng van de gemeente Nijmegen voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2024 begroot en gerealiseerd op €16.937.880,-. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting. Voor zover het de jaarrekening betreft, zijn er geen gevolgen voor de gemeente Nijmegen.

Ontwerpbegroting 2026

De financiële gevolgen voor de gemeente Nijmegen op de Begroting zien er als volgt uit:

	VRGZ	Gemeente Nijmegen
Gemeentelijke bijdrage 2025	€51.543.587,-	€17.904.515,-
Bij: index 2026 (4,66%)	€2.401.931,-	€834.350
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2026	€53.945.518,-	€18.738.865,-

Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's de algemene reserve overschrijden. Aangezien de VRGZ heeft toegezegd de risicoschatting opnieuw te beoordelen, is de omvang van de overschrijding nog onbekend. De adviesfunctie verwacht een lagere waardering van de risico's rondom verduurzaming huisvesting en kapitaalslasten.

Vervolg

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de zienswijzebrief voor 16 juni aan het AB worden verzonden.

Bijlagen

1. Bijlage 1: Zienswijzebrief

2. Bijlage 2: Raadsbrief conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 inclusief bijlagen
3. Bijlage 3: Conceptjaarrekening 2024
4. Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2026
5. Bijlage 5: Infographic
6. Bijlage 6: Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2026
7. Bijlage 7: Adviesrapport Adviesfunctie
8. Bijlage 8: Bezuinigingsvoorstellen VRGZ
9. Bijlage 9: Brief DB actualiteit korting BDUR 2026
10. Bijlage 10: Controleverklaring Jaarrekening VRGZ 2024